

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-251/20-J

Název	Střední škola stavební Třebíč
Sídlo	Kubišova 1214/9, 674 01 Třebíč
E-mail	info@spsstrebic.cz
IČ	60 418 451
Identifikátor	600 015 441
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Jiří Kurka
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Kubišova 1214/9, Třebíč
Termín inspekční činnosti	24.–27. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Střední škola stavební Třebíč (dále škola) vykonává v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení činnost střední školy a školní jídelny.

Ke dni inspekční činnosti škola vzdělávala 365 žáků, z toho 176 žáků v oborech vzdělání s maturitní zkouškou, 173 žáků v oborech vzdělání s výučním listem a 16 žáků v oboru vzdělání pro získání středního vzdělání. Od školního roku 2014/2015 byl zaveden nový obor vzdělání 36-66-H/01 Montér suchých staveb a obor vzdělání 36-47-M/01 Stavebnictví rozšířen o zaměření Architektura a design interiéru. Škola eviduje 21 žáků s potřebou podpůrných opatření 2.–5. stupně. Stravování zajišťuje vlastní školní jídelna.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy vychází z koncepce rozvoje školy, která se opírá o reálně stanovené dlouhodobé cíle. Jejich naplňování je vzájemně provázané, část z nich se již podařilo splnit (např. vybudování experimentálního pracoviště obnovitelných zdrojů energie, rozsáhlé zapojení do projektů, zahraniční spolupráce, doplňková činnost). Některé se dílčími kroky daří postupně naplňovat (např. zastavit pokles zájemců o studium, efektivní spolupráce se zaměstnavateli v oblasti realizace odborné praxe, zařazování odborných bloků do výuky). Dosud se však nepodařilo uskutečnit v plánovaném rozsahu rekonstrukce tělocvičen a vytvořit další specializované pracoviště odborného výcviku. Ředitel aktivně vyhledává a využívá další formy financování školy. Škola je úspěšně zapojena v několika projektech.

Dílčí řídicí kompetence jsou účelně delegovány. Kontrolní činnost je plánována a průběžně vyhodnocována. Přijatým opatřením ze strany všech zaměstnanců školy se např. podařilo eliminovat jakékoliv poškozování majetku školy ze strany žáků. Zavedený systém hospitační činnosti u všech pedagogů probíhá ve dvouletých cyklech. Zjištěné výsledky jsou účelně hodnoceny na pravidelných schůzkách a na poradách vedení školy. Vyplývá z nich, že chybí ve větším rozsahu využívání aktivizačních výukových metod a forem práce, což potvrzují i zjištění inspekčního týmu. Formy a metody výuky jsou předmětem jednání pedagogické rady a předmětových komisí. Zatím se však nepodařilo tento nedostatek odstranit. Systém podpory začínajících učitelů je účinně nastaven.

Pro plánování jsou účelně využívány závěry osobních konzultací s vedením. Systém je provázaný s dvouletým plánem vzdělávání a je průběžně naplňován. Získané výsledky jsou vyhodnoceny a pozitivně se projevují v kvalitě vzdělávání (např. rozvoj odborných kompetencí a specializovaných funkcí pedagogů, maturitní a jednotné závěrečné zkoušky, metody a formy výuky, ovládnutí školního informačního systému).

Přenos informací v areálu školy je dobře zajištěn prostřednictvím osobního kontaktu a systému pravidelných porad. Komunikace mezi školou a zákonnými zástupci žáků je účelná (např. konzultační schůzky a hodiny pedagogů, elektronická žákovská knížka). Zavedením nového informačního systému školy došlo k lepšímu zabezpečení dat, zkvalitnění předávání poznatků a efektivní evidenci docházky žáků.

Materiální podmínky školy jsou na velmi dobré úrovni. Názornost výuky je podporována novými odbornými učebnicemi (např. inteligentní elektroinstalace, dílna elektro, učebna dějin architektury). Žáci účelně rozvíjejí odborné znalosti a dovednosti v nově vybudovaném Centru obnovitelných zdrojů energie, které se stalo významným motivačním zdrojem pro zvýšení účinnosti jejich environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty.

Také spolupráce se zřizovatelem, školskou radou a subjekty zajišťujícími praktické vyučování je na velmi dobré úrovni. Promyšleně jsou realizovány akce pro doplnění vzdělávací nabídky (např. dny otevřených dveří, divadelní kroužek, spolupráce a soutěže

pro žáky základních škol). Škola úspěšně spolupracuje nejen se stavebními firmami, ale také s dalšími partnery (např. Hospodářská komora, Svaz podnikatelů ve stavebnictví a Energetické Třebíčsko). Je také významným regionálním pořadatelem technických soutěží pro základní školy (např. Navrhni svůj dům a Stavebnice Teifoc).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledovaných hodinách českého jazyka a literatury a společenských věd převažovala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem. V části ze sledovaných hodin se žáky nedařilo aktivizovat, stávali se spíše pasivními posluchači. Jejich komunikační schopnosti se nedařilo rozvíjet. V hodinách bylo pozorováno účelné začleňování mezipředmětových vztahů a propojení teoretické výuky s realitou. Čtenářská gramotnost byla podporována v podobě pracovních listů, které vhodně navazovaly na učivo. Při samostatné práci žáci aktivně vyhledávali informace v textu. Byli vedeni k rozvoji kritického myšlení. Zaznamenána byla rovněž práce ve dvojici a skupinová práce. V hodinách se nevyskytovala diferenciací činností. Neefektivní závěry hodin neposkytovaly zhodnocení pedagoga jako zpětnou vazbu pro žáky, sledováno nebylo ani sebehodnocení žáků. V některých hodinách bylo zaznamenáno vzájemné hodnocení žáků.

Výuka cizích jazyků se ve většině sledovaných hodin uskutečňovala v odborných učebnách a ve skupinách s malým počtem žáků. U maturitních oborů se to pozitivně odráželo na výrazné diferenciaci a individualizaci výuky. Ve všech hodinách panovala příjemná atmosféra. Převažovala účelně vedená frontální výuka, kombinovaná částečně se samostatnou prací a prací ve dvojicích. Důraz byl kladen na aktivní přístup žáků, kteří verbálně i písemně komunikovali v cizím jazyce. Hodnocení žáků probíhalo průběžně po jejich okamžitých výkonech a mělo formativní charakter. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků pozorováno nebylo. V učebních oborech byl zřejmý pasivní přístup žáků a přes zřetelnou snahu vyučujících využít jejich nízké počty ve skupinách a vhodně aplikovat učivo na reálné životní situace se většinou nedařilo žáky aktivizovat. Výuka byla zaměřena výrazně na rozvíjení znalostí a dovedností, méně na rozvíjení postojů žáků. Učitelé efektivně pracovali s chybou a poskytovali žákům okamžitou zpětnou vazbu. V hospitovaných hodinách byla výuka účelně podpořena použitím didaktické techniky a dalších pomocných studijních materiálů. Ve většině hodin byl cíl hodin verbálně sdělen, zhodnocení jeho naplnění však bylo většinou formální a bez účasti žáků. Závěrečné hodnocení hodin bylo prováděno jen výjimečně a bez účasti žáků. Podpůrná opatření probíhala v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení a ve výuce se projevovala většinou úpravou organizace výuky, např. respektováním individuálního tempa práce žáků a omezením rozsahu písemných projevů.

Je pozitivní, že ve všech navštívených hodinách matematiky, přírodovědných předmětů a informatiky se vyučujícím dařilo získat a udržet zájem žáků. V úvodu hospitovaných hodin však nahrazovali formulaci cíle výuky pouhým seznámením s předpokládaným průběhem. Absence konkrétně stanoveného cíle vedla mimo jiné i k nízké efektivitě hodnocení práce. Na rozdíl od prováděného průběžného vyhodnocování splněných úkolů závěrečné hodnocení bylo jen velmi obecné nebo nebylo uskutečněno vůbec.

Při výkladu nové látky postupovali všichni vyučující s úspěšnou snahou o logickou návaznost nových poznatků. Často podporovali zájem žáků o výuku zařazováním zajímavých souvislostí nového učiva s dosavadními zkušenostmi žáků i odkazy na jejich budoucí profesi. S dobrou znalostí aktuálních schopností a dovedností žáků je upozorňovali na případné obtíže při osvojování nových poznatků. Vedli je k vytváření vlastního systému, který jim bude nápomocen při aplikaci učiva. S výjimkou zohlednění žáků se specifickými

vzdělávacími potřebami a občasnou nabídkou dodatečných úkolů pro pohotovější žáky nebyly pokročilejší formy diferenciací výuky, které by přihlédly k vyhraněnému zájmu žáků o konkrétní oblast učiva nebo jejich specifické dovednosti, většinou zařazeny.

Pro ilustraci nového učiva a pro přehledné zobrazení byla často úspěšně využita didaktická technika. Při práci v počítačových učebnách byl frontální výklad veden pouze v nezbytné míře a všichni vyučující se soustředili na účelnou organizaci samostatné práce žáků. K efektivitě takto zvolené formy práce přispívalo i množství promyšleně připravených cvičných digitálních učebních materiálů a soubor úkolů předkládaných žákům formou pracovního listu. Při odevzdávání prací se všichni mohli seznámit se vzorovým řešením poskytnutým v grafické formě, což výrazně zvyšovalo účinnost práce s chybou. K úspěšnému plnění uložených úkolů přispívalo také to, že se vyučující důsledně přesvědčili o pochopení uložených úkolů a v dalším průběhu již nerušili soustředění žáků dodatečným komentářem. Při prohlubování komunikačních kompetencí žáků se vyučující soustředili spíše na zadávání referátů a prezentací. Již méně se jim dařilo přimět žáky k souvislým formulacím v průběhu hospitovaných vyučovacích hodin a k případné přípravě těchto formulací jim nedávali časový prostor.

Výuka odborných předmětů probíhala v podnětné pracovní atmosféře. Dominovala frontální forma využívající dobře organizovanou samostatnou práci žáků. Promyšleně byla naplňována zásada názornosti užitím spektra učebních pomůcek (např. součásti strojů a nástrojů, obrázky, vzorky materiálů) a vhodným využitím didaktické techniky. Výklad často probíhal v účinné spolupráci se žáky a s využitím jejich vlastních zkušeností. Žáci často plnili samostatně praktické úkoly, vyučující průběžně kontrolovali jejich správnost a v případě potřeby jim poskytovali individuální podporu. Vhodně byli vedeni ke spolupráci ve dvojicích a prezentování společného výsledku. Aktivizace žáků se cíleně dařila (např. střídání metod, problémové otázky i nápaditá práce s odborným textem). Vyučující důsledně vyžadovali užívání odborného názvosloví a vedli je k přesnosti ve vyjadřování. Pouze v části z navštívených hodin však žáci využívali možností souvislého mluvního projevu. Jejich znalosti byly většinou velmi dobré, zvláště v případech, kdy současně využívali i poznatky z praktického vyučování nebo ověřované učivo odpovídalo jejich zájmům. Diferenciací výuky vzhledem ke schopnostem a specifickým zájmům žáků, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků využíváno nebylo.

Odborný výcvik probíhá na smluvních pracovištích a ve specializovaných dílnách areálu školy. Žáci byli účinně zapojeni do praktických činností, dbáno bylo i na úklid pracovního místa. Důraz byl kladen na samostatnou práci, zejména ve třetích ročnících, v nichž se žáci připravovali k závěrečným zkouškám. Bylo sledováno účelné propojení teorie s praxí. V průběhu hodin byla žákům poskytována zpětná vazba. Docházelo k efektivnímu rozvoji odborných kompetencí žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola systematicky provádí a analyzuje interní i externí hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům a potřebám žáků. V rámci interního hodnocení je úspěšně využíván školní vzdělávací portál. Pravidelně jsou prováděny cvičné didaktické testy a vlastní srovnávací testy. Opatření ke zlepšení jsou přijímána a vyhodnocována vedením, pedagogickou radou a metodickými orgány (např. změny v organizaci vzdělávání, využití čtenářských dílen, personální zajištění výuky, zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, úpravy vzdělávacích programů apod.). Úspěšnost přijímaných opatření dokládá i dlouhodobě nízký počet neprospívajících žáků a jejich odchodů ze vzdělávání během studia.

Dále škola pravidelně využívá externí testy zaměřené na dovednosti pro střední školy, ve kterých žáci dosahují soustavně nadprůměrných výsledků. V posledních třech letech byly nadprůměrné i výsledky maturitních zkoušek z českého jazyka a matematiky. V cizím jazyce byly výsledky dvakrát nadprůměrné a jednou podprůměrné (v důsledku čtyř žáků, kteří neuspěli u ústní zkoušky). Škola výsledky průběžně analyzuje a přijímá účinná opatření k jejich zlepšení. V případě anglického jazyka je kladen mnohem větší důraz na konverzační schopnosti s využitím předmětu anglická konverzace, individuálního i skupinového doučování a účelné úpravy vyučovacích metod a forem práce.

Účelná organizace praktického vyučování, jasně nastavená pravidla spolupráce se zaměstnavateli a kontrola a vyhodnocování průběhu odborné praxe žáky a učiteli přináší kvalitní zpětnou vazbu o přínosu pro cílovou skupinu.

Součástí systému práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je, vedle evidence již existujících vyšetření nastupujících žáků a zajišťování diagnostiky u nově zjištěných obtíží, také důsledné seznamování pedagogů s platnými doporučeními. Efektivně je přitom využíván informační systém školy. V době inspekční činnosti případné potřeby žáků znali nejen jejich třídní učitelé, ale i ostatní vyučující. V hospitovaných hodinách tyto potřeby respektovali a začleňovali do výuky (např. poskytováním dostatečného času pro písemné plnění úkolů a dalšími úpravami organizace výuky).

Školní poradenské pracoviště tvoří výchovná poradkyně, dva metodici prevence rizikových jevů a školní asistentka (pedagožka s kvalifikací a zkušenostmi z psychoterapeutickým působením). Jejich spolupráce se v praxi při řešení konkrétních případů nevhodného chování žáků velmi osvědčila. Na včasné odhalování problémů (např. absence, nepříznivé vzájemné vztahy v třídních kolektivech) navazuje jejich důsledné řešení. Tento přístup je operativně doplňován jednáním se zákonnými zástupci, rozhovory žáků s třídními učiteli a dalšími pedagogy, vedením školy a uvedenou psychoterapeutkou. Přestože ne vždy jsou přijatá opatření účinná a řešení některých výukových a kázeňských problémů spočívají v ukončení studia, škola svým komplexním přístupem úspěšně usiluje o minimalizaci těchto případů. Kariérové poradenství se účelně zaměřuje na spolupráci s firmami jako s případnými zaměstnavateli a poskytováním ucelených informací žákům o dalších možnostech studia na vyšších odborných a vysokých školách.

Oba metodici prevence rizikových jevů mají účelně rozdělené oblasti působení. Vedle zapojení do řešení výše uvedených výukových a kázeňských problémů úzce spolupracují při organizaci preventivních aktivit (např. kurzy pro žáky prvních ročníků, sportovní aktivity a kulturní činnosti). Preventivní program je každoročně promyšleně aktualizován na základě vyhodnocení účinnosti organizovaných akcí a aktuálního zájmu žáků.

Žáci se pravidelně úspěšně účastní srovnávání odborných znalostí a dovedností se školami stejného zaměření. Významných úspěchů dosáhli také na republikové úrovni v soutěžích (např. Projektování v ArchiCadu, Stavba Vysočiny, Rozpočtování s Callidou), v celostátních kolech firemních soutěží (např. Ytong, Velux Tondach, Wienerberger, Enersol), v krajských soutěžích (např. Řemeslo Vysočiny, Soutěž instalatérů, Soutěž odborných dovedností, Soutěž o křišťálovou kouli, Středoškolská odborná činnost).

Škola obdržela v rámci projektu Erasmus+ certifikát mobility v odborném vzdělávání a přípravě. Žákyně školy byla v kategorii technických oborů vyhlášena jako Talent Vysočiny. Podstatným znakem kvality odborného vzdělávání je úspěšná a rozsáhlá produktivní práce žáků, která jim kromě finančního efektu přináší i motivaci k dalšímu zlepšování jejich výsledků. Řady úspěchů v různých soutěžích dosáhli žáci školy i v oblasti teoretického vzdělávání (např. matematika, tělesná výchova, environmentální výchova, vzdělávání a osvěta).

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálních podmínek se pozitivně promítá do kvality školních činností.
- Získání prestižního certifikátu mobility v odborném vzdělání, pravidelné zapojování školy do Evropského týdne odborných dovedností a zapojení žáků do Sítě Euro-učňů.
- Ve spolupráci s německými firmami v rámci projektu Zabraňme tepelným ztrátám se škola stala příkladem inspirativní praxe pro střední odborné školy České republiky.

Silné stránky

- Vybudování Centra obnovitelných zdrojů energie v areálu školy přispělo ke zvýšení účinnosti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty žáků.
- Škola efektivně spolupracuje se zaměstnavateli v oblasti realizace odborné praxe, včetně získávání, vyhodnocování a využívání zpětné vazby o její kvalitě.
- Daří se motivovat žáky k účasti v soutěžích odborných znalostí a dovedností a dosahují v nich velmi dobrých výsledků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Komunikativní dovednosti žáků nebyly rozvíjeny v dostatečné míře.
- Ve většině z hospitovaných hodin nebyla dostatečně uplatněna možnost diferenciacce výuky vzhledem ke schopnostem žáků a nebyly vytvořeny vhodné příležitosti pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat ve výuce metody a formy, které povedou k aktivizaci žáků a rozvoji jejich komunikativních dovedností.
- Vytvářet možnosti uplatňování diferenciacce výuky vzhledem ke schopnostem žáků a příležitosti pro jejich sebehodnocení a vzájemné hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele, ze dne 27. 9. 2016, s účinností od 1. 10. 2016
2. Koncepce rozvoje Střední školy stavební v Třebíči na období 2016–2020, ze dne 1. 8. 2016
3. Školní vzdělávací programy pro školní rok 2019/2020 (21 verzí)
4. Školní řád, ze dne 15. 11. 2019
5. Výroční zpráva pro školní rok 2018/2019, ze dne 15. 10. 2019
6. Zápisy z předmětových komisí pro školní rok 2019/2020
7. Zápisy z porad vedení pro školní rok 2019/2020
8. Plán kontrolní a řídicí činnosti pro období 2018/2019–2019/2020
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2018–2020
10. Plán školy pro školní rok 2019/2020
11. Organizační struktura, ze dne 19. 7. 2017
12. Organizační řád, ze dne 11. 2. 2020
13. Kritéria pro přijímací řízení na Střední škole stavební Třebíč pro školní rok 2020/2021
14. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní rok 2019/2020
15. Hospitační záznamy pro školní rok 2019/2020
16. Celkové hodnocení hospitačních činností, ze dne 9. 1. 2020
17. Dokumentace školního poradenského pracoviště pro školní rok 2019/2020
18. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pro školní rok 2019/2020
19. Informovaný souhlas s poskytováním podpůrných opatření žákům
20. Zápisy z jednání školské rady a sdružení rodičů a přátel školy
21. Rozvrhy hodin pro školní rok 2019/2020
22. Třídní knihy pro školní rok 2019/2020
23. Dokumentace k projektům a grantům

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor
vedoucí inspekčního týmu

Milan Matějů v. r.

Mgr. Stanislav Novotný, přizvaná osoba
specialista na střední odborné vzdělávání

Stanislav Novotný v. r.

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Miroslav Pospíšil v. r.

Mgr. Andrea Zadinová, školní inspektorka

Andrea Zadinová v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Hana Vejvodová v. r.

V Jihlavě 10. 3. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Jiří Kurka, ředitel školy

Jiří Kurka v. r.

V Třebíči 7. 4. 2020